

ርዕስ አንቀፅ

መድበለ-ባህል፣ አንድ ሀገር! (Multicultural, One country)

መቼም ተወልደው እትብት የጣሉባትና ሀረግ የሚሰቡባት ምድረ-ሀገር ፣ ለእያንዳንዱ ሰው የተለየ ፍቅርና ክብር አላት። ልክ ዘጠኝ ወር አርግዛና አምጣ እንደወለደች እናት ፣ ዘር ማንዘር የበቀለባትና ልዩ ባህርይ ያጎናጸፈች ሀገርም ፣ ለእያንዳንዱ የህብረተሰብ ክፍል የእርሱ/አርሱዋ (የእነርሱ) ሀገርና ባህል ፣ ከሌለው ሀገር እንደው ምናልባት በልጣ ባትታይም ፣ ያነሰች ነች ብሎ ማመን ግን አምብኝ ይለል። ይህ በመሰረቱ ራስን የመጠበቅና «የፍቅር ጉዳይ» ነውና ፣ ቢበረታታ እንጅ ክፉ ነው አይባልም። መጥፎ የሚሆነው ወዳጅንና ጠላትን ያለየ «አውር ፍቅር» ሲሆን ፣ ወይም ደግሞ የእሱነቱን ምንጭ ለመከላከልና ለመጠበቅ ሲባል ፣ «ከኑግ ጋር የተገኘህ ሰሊጥ አብረህ ተወቀጥ» አይነት «ጠርገህ በለው» የሚል አመለካከት ሲቀነቀንና በተግባር ላይም ሲውል ነው።

አሸባሪነት በአውነተኛ ትርጉሙ የሚደገፍ አይደለም። በአንድ የህብረተሰብ ክፍል ላይ በደልና ግፍ በሚፈጸምበት ወቅትና ፣ በሰላማዊ መንገድ ለመታገል መድረኩ በአምባገነኖች ተዘግቶ በደሉ ሲቀጥል ፣ ዘላቂ ፍትህን ለማግኘት ከአምባገነኖች ጋር የሚደረግ ራስን የመከላከል ትግል «ሀጋዊነት» እንዳለው ይታመናል። ነገር ግን ፣ ሁኔታው ሳይሰገድድ ተሰሚነትን ለመፍጠር ተብሎም ሆነ ፣ በፖለቲካው መስክ ትንሽ ነጥብ ለማስመዘገብ ሲባል ፣ በብዙሃኑ ደህንነትና የእለት ተእልት ኑሮ ላይ ከፍተኛ ቀውስ ሊያመጣ የሚችል የአውር ድንበስ እርምጃ መውሰድ ከታሰበ ፣ አላማ የለሽነት ብቻ ሳይሆን ትርጉም የሌለው ጭካኔም ይሆናል። ጋዜጣችን ሐዋርያ ለሰው ልጆች መብት መከበር ፣ ለፍትህ ርትእ መሰፈን ፣ ከተበደሉት ብዙሃን ጎን ቆማ የበኩሉን አስተዋጽኦ ማድረጉን ትቀጥላለች። ዳሩ ግን ፣ አግባብነት በሌለው መንገድ በሰላማዊው ህዝብ ደህንነት ላይ አደጋ ሊያስከትል የሚችል እርምጃ ካለ ነውር ነው ለማለት እንገደዳለን። ይህን ማንሳታችን በቅርቡ በካናዳችን ውስጥም ቶሮንቶ አካባቢ ተከስቶ በተለያዩ የብዙሃን መገናኛዎች ሲስተጋባ የሰነበተውን የ17 ግለሰቦች በአሸባሪነት ተጠርጥረው በቁጥጥር ሥር የመዋልን ጉዳይ አመልካች ነው። በቁጥጥር ሥር የዋሉት ወገኖች ወንጀለኞች አይደሉም ወይም ናቸው ለማለት ግን አይደለም ፣ ያ የፍርድ ቤት ጉዳይ ነውና።

ካናዳ በውስጡ ለምንገኘው ሁሉ የጋራ መኖሪያ አገራችን ነች። ከሁሉም የዓለም አቅጣጫ በተለያዩ ምክንያት መጠን የሰፈርንባትና ፣ የሰላም አየር በመተንፍስ አፍርተን ፣ ወልደንና ከብደን የተከበርንባት ሀገር በመሆኑም ፣ ለደህንነቱ ልናስብና እኛ ኑዋሪዎቻቸው በቻልነው ሁሉ ዘብ ልንቆምለት እውነቱ የግድ ይለናል። ካናዳ አንድ ሀገር ብትሆንም ፣ በመድበለ-ባህል መመሪያዋ (multiculturalism) የእያንዳንዱ ማህበረሰብ ማንነት ተከብሮና ተጠብቆ በመያዙ ፣ በዓለም ላይ ካሉ ሀገሮች ልዩና የተዋበች

አድርጉታል። ይህ ልዩ መድበለ-ባህል (multicultural) ባህርይ ሊዳብርና በዘላቂነት የሁሉም መንጻባረቂያና መለያ ሆኖ ሊያገለግል የሚችለው ፣ የየግል ባህልና እምነታችንን ፣ ለምደንና ተከብረን ከምንኖርባት የጋራ መኖሪያ ሀገራችን ጋር አዛምደን ስንይዝ ነው። ባለ ብዙ ባህሎች ፣ ግን ደግሞ የአንድ ሀገር ኑቀሪዎችና ባለአደራዎች በመሆናችን ፣ ሃላፊነትም እንዳለብን መረዳት ያስፍለጋል። ይህ ደግሞ ፣ በተለይ ለእኛ ኢትዮጵያዊ ስርዎ ላለን ካናዳዊያን ኑቀሪዎች ፣ መቻቻልና መከባበር የተለየ ተፈጥሮአዊ ባህርያችን ነው።

ከአባት እናቶቻችን የወረሰነው በሃይማኖትና በባህል ተከባብሮ መኖር ፣ መርጠን በምን ኖርባቸው ሀገሮችም መልካችንና መለያችን ሆኖ መቀጠል ይኖርበታል። በረጅሙ የኢትዮጵያ ሀገራችን ታሪክ ፣ ሁዋላቀር የዘውድ ሥርአቶችና አምባገነኖች ሃይማኖትን ለስልጣናቸው ማጠየቂያ እንደ የመለያ መሳሪያ ሊጠቀሙበት ይሞክሩ አንጅ ፣ ሰፊው ህዝብ በደስታና በመከራ ሳይለያይ ፣ አብሮ ዘፍኖና አብሮ ዘምቶ ፣ አንድ የጋራ ታሪክ ገንብቶ መኖሩን ማንም አይነግረንም። አጼ ሃይለ ሥላሴ ከሚታወቁበት አንድ ነገር ፣ «ሃይማኖት የግል ፣ ሀገር የጋራ» የሚለው አገላለጻቸው መሆኑን ብዙዎች እን ደሚጠቅሱት ሁሉ ፣ በሃይማኖቶቻችን እየተከባበርን ፣ ሀገራችንና ታሪካችን በጋራ እን ከባከባለ። መብታችን ለማስጠበቅ የሌሎችን አክባሪ መሆናችን ግልጽ ቢሆንም ፣ ከእራሳችን አልፎ ከሌሎች ጋር በሃይማኖት ጉዳይ የሚያዳብለን ግዴታ የለብንም። የእኛ ኢትዮጵያዊያን ሃይማኖት (እስልምና ፣ ክርስትና ፣ ወዘተ.) ከራሳችን ባህልና ሀገራዊ ገድል ጋር የተሳሰረ ነው። የእኛ ሃይማኖት ፣ ከመንፈሳዊ እይታችን ባሻገር ፣ ኢትዮጵያዊ ባህላችን የሚንከባከብ ፣ ታሪካችን እየመረመረ የሚያርምና የሚያድስ ፣ የራሳችንን ባህርይና ስነ-ልቦና የተላበሰ ኢትዮጵያዊ ይዘትና ገጽታ ያለው እምነት ነው። በዚች በአዲሱ ሀገራችን በካናዳም ሆነ በሌሎች ሀገሮች የሚገኙ ቤተ ክርስቲያናቶቻችን ና መስጊዶቻችንም አንድነትን መሰረት አድርገው የሚያስተምሩት ሰላምን ፣ ፍቅርን ፣ ተከባብሮና ተሳስቦ መኖርን እንደሚሆንና ለሌሎችም ምሳሌ ለመሆን እንደሚያበቁን ባለሙሉ ተስፋ ነን። ቀ